

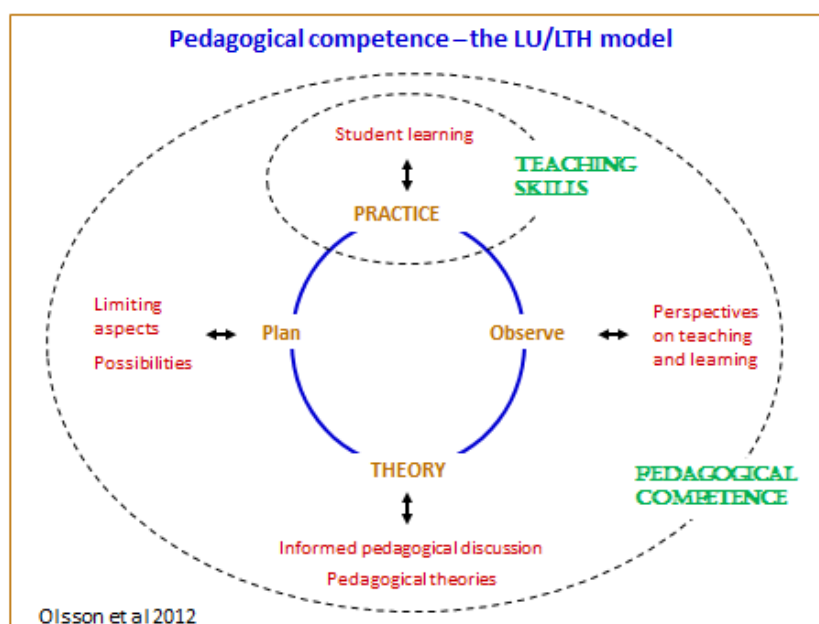
Fremragende underviser

Dokumentet tar utgangspunkt i notat fra arbeidsgruppen om meritteringsordning ved MN-fakultetet¹, vedtak til Fakultetsstyret 16. Juni 2016², Utlysing - fremragende underviser - Excellent Teaching Practitioner 30. Juni 2016³ og notat fra møtet i Styringsgruppen for vurdering av søknader om status som fremragende underviser.

Meritteringsordning *Fremragende underviser (Excellent teaching practitioner)* og Fakultetets pedagogiske akademi ble vedtatt av Fakultetsstyret ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, UiB, 16 juni 2016. Ordningen er en del av fakultetets kvalitetsfremmende mekanismer og tiltak, og har som mål å premiere og synliggjøre ekstraordinær innsats for kvalitetsutvikling i utdanningen, heve status på undervisning jf. forskning, samt å styrke en kollegial lærerkultur med en forskende tilnærming til undervisning.

Ordningen er inspirert av en tilsvarende meritteringsordning på Lunds Tekniska Høgskole, Lunds Universitet⁴, og deres modell for pedagogisk kompetanse (Olsson et al. 2010, Olsson & Roxå 2013). Undervisere som blir tildelt status som ETP/Fund danner fakultetets Pedagogiske Akademi, og skal bidra til en kollegial undervisningskultur ved fakultetet, basert på prinsippene bak Scholarship of Teaching and Learning, for eksempel gjennom å ta ansvar for, og delta i, faglig, pedagogisk og didaktisk utviklingsarbeid, gjennom å dele erfaring og fremme utveksling gjennom kollegiale fora for undervisningsutvikling og gjennom veiledning (mentorskap) av kolleger. Fakultetets Pedagogiske Akademi forvalter, i samarbeid med fakultetet, midler til pedagogisk/didaktisk utviklingsaktivitet.

Første utlysning ble kunngjort 30. juni 2016, med søknadsfrist 31. januar 2017.



Figur 1. Forholdet mellom undervisningskompetanse og pedagogisk kompetanse. Olsson et al. 2010.

¹ https://wiki.uib.no/matnat/images/e/e2/Beskrivelse_og_kriterier_for_tildeling.pdf

² http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/42-etablering_av_meriteringsordning_excellent_teaching_practitioner_0.pdf

³ https://wiki.uib.no/matnat/images/c/c4/ETP_utlysing.pdf

⁴ <https://www.lth.se/genombrottet/lths-pedagogiska-akademi/>

Kriterier for tildeling av status som ETP / Fund ved MN:

Status som Fremragende underviser tildeles undervisere på bakgrunn av søknad og en påfølgende vurdering foretatt av en bedømmelseskomité. Søkeren skal i søknaden og vedleggene beskrive, analysere, diskutere og dokumentere et systematisk og målrettet arbeid med utdanningskvalitet inn mot fire kriterieområder forankret i prinsippene bak Scholarship of Teaching and Learning (SoTL):

1. Fokus på studentenes læring

- Søkeren har tydelig fokus på studentenes læring i all sin undervisningsvirksomhet.
- Søkeren har et bevisst forhold til sammenhengen mellom undervisningsform, læringsutbytte, vurderingsform, og typer av læring.
- Det er en tydelig og begrunnet sammenheng mellom søkerens grunnleggende oppfatninger om undervisning og læring, og undervisningsvirksomhet.
- Søkeren har gode relasjoner til studentene, og etterspør og reagerer konstruktivt på tilbakemeldinger fra studentene.

2. En klar utvikling over tid

- Søkeren har bevisst og systematisk tilstrebet å videreutvikle undervisningens form og innhold for å støtte opp under studentenes læring
- Søkeren har idéer og planer for fortsatt utviklingsarbeid og videreutvikling av sin egen undervisningskompetanse og praksis i fremtiden.

3. En forskende tilnærming

- Søkeren planlegger, kartlegger, vurderer og modifiserer sin undervisningspraksis med henblikk på hva og hvordan en best støtter opp under studentenes læring
- Søkeren reflekterer over sin egen undervisningsvirksomhet i lys av universitetspedagogisk teori og fagdidaktisk kunnskap
- Søkeren driver forskningsbasert utdanning, både i form av at det faglige innholdet er basert på oppdatert og aktuell forskning i faget, og at studentene tar i bruk elementer fra forskningsprosessen i sitt læringsarbeid

4. En kollegial holdning og praksis

- Søkeren deler erfaringer med andre og samhandler konstruktivt med studenter og kollegaer⁷ for å utvikle undervisningen og undervisningskvaliteten
- Søkeren samhandler med andre gjennom gjensidig erfaringsutveksling, for eksempel i diskusjoner, på konferanser og gjennom publikasjoner.
- Søkeren bidrar til å oppfylle institusjonens strategiske mål for utdanningskvalitet

Søknaden

I søknaden skal underviseren gjøre rede for hvordan hun eller han i sin egen undervisning bevisst og systematisk over tid har arbeidet med utdanningskvalitet for å fremme og utvikle studentenes læring. Videre skal søkeren vise hvordan hun eller han har delt sine erfaringer med andre og bidratt til fellesskapet.

Med støtte i litteratur og andre kilder skal søkeren problematisere og reflektere over sine valg av undervisnings- og vurderingsformer, og belyse hvordan hun eller han ved hjelp av litteraturen har utviklet sin praksis knyttet til studentenes læring og sin egen undervisning.

Søknaden skal inneholde dokumentasjon i form et utvalg eksempler fra egen undervisningspraksis som viser hva, hvordan og hvorfor undervisningen ble gjennomført slik, og hvordan disse valgene og praksisene støtter opp om studentenes læring. Eksempelene skal understøttes av dokumentasjon av undervisningens omfang og innhold, av effekt eller innflytelse på studentens læring, og av hvordan søkeren har forholdt seg til og bygget videre på erfaringer og tilbakemeldinger.

Søknadens utforming og innhold skal knyttes til kriteriene beskrevet ovenfor.

Søknadens innhold og vedlegg

1. Søknaden

Søknaden er et personlig dokument med eksempler fra underviserens undervisningspraksis som dokumenterer søkerens kvalifikasjoner inn mot de fire kriterieområdene ovenfor. Den skal inneholde underviserens refleksjoner rundt læring og undervisning, og skal baseres på søkerens egne erfaringer og kunnskaper i samspill med pedagogisk / fagdidaktisk litteratur.

- Dokumentet skal gi innsyn i hvordan underviseren forstår forholdet mellom læring og undervisning i sin undervisningspraksis.
- Gjennom eksempel fra egen undervisningspraksis og valgte tema skal søkeren redegjøre for sitt personlige pedagogiske grunnsyn og undervisningskompetanse. Utvalget av eksempler skal begrunnes, og de skal belyse og utdype tema og forhold som ut fra det pedagogiske grunnsynet fremstår som viktige.
- Søknaden skal også dokumentere hvordan søkerens innsats bidrar til å oppfylle institusjonens og enhetens strategier for utdanningskvalitet.
- Søknaden skal ha vedlegg med dokumentasjon som understøtter tema og eksempel brukt i søknaden

Søknadens totale omfang, inkludert diskusjon av eksempler fra egen undervisning, skal være på maks 10 sider.

2. Undervisnings-CV / Undervisningsportefølje som dokumenterer

- Pedagogisk kompetanse og universitetspedagogiskutdanning
- Undervisningsvirksomhet
- Pedagogisk FoU (forskning og utviklingsarbeid)
- Erfaringsdeling, formidling og publisering knyttet til undervisningsvirksomhet og universitetspedagogisk utvikling – både i og utenfor eget fagmiljø
- Utmerkelser og priser

Bedømming/vurdering

Den mest sentrale delen av vurderingen er underviserens søknad og undervisningsportefølje, og bedømmelsen skjer kvalitativt i henhold til kriteriene beskrevet ovenfor og med to hovedperspektiv: **søkerens helhetstenkning** og **graden av forskende tilnærming** til undervisning og undervisningsutvikling.

ETP skal tildeles for en gjennomtenkt og velutviklet pedagogisk praksis innenfor fagdisiplinen, og bedømmelseskomiteén settes sammen primært av representanter fra de aktuelle disiplinene supplert av representanter med erfaring fra bedømming av pedagogisk kompetanse. På sikt vil komiteen utgå fra fakultetets Pedagogiske akademi. I oppstartsfasen ledes komiteen av ekstern komiteleder med erfaring fra vurdering av pedagogisk kompetanse og merittering, og ekstern representasjon blant bedømmerne sikres ved å supplere bedømmergruppen med medlemmer fra andre institusjoner.

Fakultetet oppnevnte følgende styringsgruppe for vurderinga av søknadene:

Thomas Olsson, Universitetslektor, Pedagogisk utveklare

Ivar Nordmo, førsteamanuensis, Institutt for pedagogikk

Harald Walderhaug, prodekan for utdanning, MN-fakultetet

Vigdis Vandvik, professor Institutt for biologi / Senterleder bioCEED

Tora Skarvatun, studentrepresentant, Realistutvalget

Sekretærer: Eli Neshavn Høie, studiesjef, MN-fakultetet og Oddfrid Førland, rådgiver bioCEED

Styringsgruppen blir i tillegg styrket med et eksternt medlem i tillegg til Thomas Olsson (LTH) med erfaring med vurdering av pedagogisk kompetanse for merittering. Studentene har to representanter i styringsgruppen, men inngår ikke i undergruppene som vurderer søknader.

Fordeling av søknader på undergruppene som vurderer skjer etter følgende prinsippr:

- Undergruppene har tre medlemmer; derav et medlem fra styringsgruppa (gruppeleder), et medlem med pedagogisk bakgrunn og kompetanse, og et eksternt medlem.
- Begge kjønn skal være representert i alle undergruppene
- Bedømmerne i undergruppene skal ikke vurdere søkere fra eget institutt og må vurdere sin habilitet i forhold til de aktuelle søkerne

Medlem vurderingsgrupper:

Thomas Olsson	LTH, Lund	Ekstern. Styringsgruppeleder
Katarina Winka	Umeå Universitet	Ekstern
Ivar Nordmo	UPed	Styringsgruppe
Yael Harlap	UPed	
Gunn Helene Engelsrud	Norges idrettshøyskole – PED	Ekstern
Vigdis Vandvik	BIO, UiB	Styringsgruppe
Harald Walderhaug	GEO, UiB	Styringsgruppe
Helge Drange	GFI, UiB	
Jon Georg Seland	KI, UiB	
Anders Malthe-Sørensen	Fysikk, UiO	Ekstern
Hanne Kristensen	UNIS	Ekstern

Undergruppene har ansvar for å gjennomføre en grundig vurdering av søknadene basert på kriteriene. Det skal utarbeides en vurderingsrapport (se xx) og undergruppene skal også ta stilling til om søkeren skal innkalles til intervju og om søknaden viser at kriteriene for tildeling av status som fremragende underviser er oppfylt.

Thomas Olsson og Katarina Winka overser prosessen og kvalitetssikrer vurderingene fra undergruppene.

Styringsgruppen gjennomgår alle søknader og vurderingsrapporter, og tar endelig beslutning om innkalling til intervju. Intervju med aktuelle søkere blir foretatt av medlemmer av styringsgruppen.

Endelige vurderingsrapporter blir behandlet av styringsgruppen som sender anbefaling til fakultetsstyret, som gjør endelig vedtak om tildeling av status som fremragende underviser og opptak til fakultetets pedagogiske akademi.

Vurdering av søkerne – vurderingsgruppens arbeid og rapport

Et viktig formål med ordningen er å støtte underviseres utvikling. Rapporten – enten den anbefaler tildeling av ETP status, eller ikke – skal derfor gi gode tilbakemeldinger til søkeren med tanke på videre utvikling.

For å kvalifisere til status som fremragende underviser må søkere oppfylle alle kriterier og dokumentere dette i omfang og karakter gjennom søknad, undervisningsportefølje og dokumentasjon. For at status skal kunne tildeles må kriteriene utvilsomt være oppfylt.

Søkeren skal vurderes i henhold til alle kriteriepunkter, og rapporten bør beskrive og vurdere søkerens kvalifikasjoner opp mot hvert kriterieområde. Bedømmelsen skjer kvalitativt i henhold til kriteriene og med to hovedperspektiv: **søkerens helhetstenkning og graden av forskende tilnærming** til undervisning og undervisningsutvikling. Rapporten skal avsluttes med en helhetlig vurdering og ev. anbefaling om tildeling av status som fremragende underviser.

Intervju med søkere skal komplementere søknaden og undervisningsporteføljen, særlig i forhold til pedagogisk grunnsyn og egen undervisningspraksis – og hvordan disse utgjør en integrert helhet. Intervjuet skal i hovedsak følge søknaden slik at underviseren får mulighet til å utdype og utvikle tema og eksempel.

Referanser

Thomas Olsson & Torgny Roxå (2013): Assessing and rewarding excellent academic teachers for the benefit of an organization, *European Journal of Higher Education*, 3:1,40-61.

Thomas Olsson, Torgny Roxå & Katarina Mårtensson (2010): Pedagogical competence – a development perspective from Lund University. In: Ryegård, Å. Ed. *A Swedish perspective on Pedagogical Competence*. Uppsala University, pp. 121-132

Vedlegg

Eksempler på ETP bedømminger fra Sverige.